

VOCABOLARIO ITALIANO – TÖITSCHU

LETTERA “F”

italiano	genere	tedesco	töitschu	cambio genere
fa (venti anni fa) tanto tempo fa poco fa		seit	zwénzg joar hinner lannhuscht nöit lannhuscht o kra nunh	
fabbisogno	s.m.	Bedarf	da manhal, d'manhal o was da geit	
fabbrica	s.f.	Fabrik	d'fabbreku, d'fabbreki	
fabbricare	v.tr.	bauen	housun, ghousut	
fabbricato fabbricato alpino in legno	s.m.	Gebäude Stadel	d'ketschu, d'ketschi da stoadal, d'stoadla	s.f.
fabbro	s.m.	Schmied	dar schmid, d'schmidda	
faccenda (domestica)	s.f.	Hausarbeit	z'housweersch, d'housweershji	s.n.
facchino facchino di alpeggio	s.m.	Gepäckträger	z'fackinh, d'fackinh (ital.) dar sudšchir, d'sudšchira	s.n.
faccia	s.f.	Gesicht	z'gsicht	s.n.
facciata	s.f.	Seite	d'vuadru séitu, d'vuadru séiti	
faceto	agg.	spasshaft	spottlljig-	
facile	agg.	leicht	tell- o lljicht-	
facilità	s.f.	Leichtigkeit	di telli	
facilitare	v.tr.	erleichtern	arlljichteren, arlljicherit	
facoltativo	agg.	wahlfrei	wi mu wilt	
facoltoso	agg.	vermögend	wol zam hous	
faggio	s.m.	Buche	d'buhu, d'buhi	s.f.
fagiano (di monte)	s.m.	Birkhuhn	dar woaldhoanu, d'woaldhoani	
fagiolino	s.m.	grüne Bohne	z'veešchili, d'veešchilini	s.n.
fagiolo	s.m.	Bohne	z'fešsil, d'fešsil	s.n.
fagotto	s.m.	Bündel	dan kwunnhal, d'kwunnhla o da sakh, d'sékh di tuhetu, di tuheti	s.f.
fagotto di foraggio o strame far fagotto		sein Bündel schnüren	sichjun, gsichjut o machun da sakh, gmachut da sakh	
faina	s.f.	Steinmarder	dar maodru, d'moadri	s.m.
falce	s.f.	Sense	d'seegersu, d'seegersi	
falcetto	s.m.	Sichel	d'sichju, d'sichji	s.f.
falchetto	s.m.	Kleinfalke	z'muschtschet, d'muschtscheti	s.n.
falciare (con falce) falciare (con falcetto)	v.tr.	mähen mit Sichel mähen	1. miejen, gmiet 2. chroun, gchrounut	
falciato	agg.	gemäht	gmoat-	
falciatore	s.m.	Mäher	dar mieder, d'miedera	
falciatrice (persona)	s.f.		d'chrouteri, d'chrouterini	
falco	s.m.	Falke	z'wannerllji, d'wannerlljini	s.n.
falegname	s.m.	Schreiner	dar holzmeischter, d'holzmeischtera	
falla	s.f.	Lecke	di détschu, di détschi	
fallato	agg.		foallja	
fallire	v.intr.	Bankrott machen	goan z'rumpf, kannhen z'rumpf	
falò	s.m.	Freudenfeuer	d'vachliti	s.f.pl.
falsificare	v.tr.	verfälschen	falsefiurun, gfalsefiurut	
falsità	s.f.	Falschheit	d'faussi	

Vocabolario italiano - töitschu - Lettera "F"

farinoso	agg.	mehlig	melbig- o blummig-	
farmacista	s.m.	Apotheker	dar farmassjinh, d'farmassjinha (franc.)	
farmaco	s.m.	Arznei	d'remmédi, d'remmédini (franc.)	s.f.
farneticare	v.intr.	irrereden	tavunurun, tavunurut	
farsetto	s.m.	Wams	z'korpet, d'korpeti	s.n.
fascia	s.f.	Binde	d'vieschu, d'vieschi	
fasciare	v.tr.	verbinden	vieschun, gvieschut	
fascina (di legna) fascina (di fronda) raccogliere in fascine	s.f.	Reisigbündel	d'burdi, d'burdini d'guavu, d'guavi guavun, guavut	
fascio (di fieno secco) fascio (di fieno verde)	s.m.	Heufündel	dan persal, d'persala o di trussu, di trussi da veschal, d'veschla o dan penhkal, d'penhkla	s.f.
fastidio	s.m.	Plage	d'müji, d'müjini	s.f.
fastoso	agg.	prächtig	gruass-	
fata	s.f.	Fee	d'Iljibu hoaksch, d'Iljibu hoakschi	
fatalità	s.f.	Verhängnis	was het z'bschin	
fatica	s.f.	Mühe	d'müdi	
faticare	v.intr.	schuften	streckhun, gstreckhut o stroafun, gstroafut	
faticoso	agg.	mühsam	schwier-	
fatto	s.m.	Sache	z'dinh, di dinnhi	s.n.
fattoria	s.f.	Gutshof	d'grandšchu, d'grandšchi (piemont.)	
fattura (commerciale) fattura (di confezione)	s.f.	Rechnung Macherlohn	da rechtnunh, d'rechtnunha d'machurlu	s.m.
fauna	s.f.	Tierwelt	di tschemmini	s.n.pl.
fava	s.f.	Ackerbohne	d'buanu, d'buani	
favilla	s.f.	Funke	da vlunghe, d'vlunghi	s.m.
favo	s.m.	Honigwabe	d'briechtschu, d'briechtschi	s.f.
favola	s.f.	Märchen	z'kuntji, d'kuntjini	s.n.
favoloso	agg.	grossartig	vürous-	
favore (fare un)	s.m.	Gefallen	tun as gutsch o tun z'gvalle	
favorisca			gieder, giejini o breich, breihit	
fazzoletto fazzoletto da naso fazzoletto di seta fazzoletto per la testa	s.m.	Taschentuch Seidentuch Kopftuch	da mutschur, d'mutschara (franc.) da schnouzmutschur, d'schnouzmutschara da séidenemutschur, d'séidenumutschara da hoptmutschur, d'hoptmutschara o di tuckellju, di tuckellji	s.f.
febbraio	s.m.	Februar	dar Iljick moanut	
febbre brividi di febbre	s.f.	Fieber	da ritte d'schüttini	s.m. s.f.pl.
febrifugo	agg.	fiebertmittel	ankeen da ritte	
fede (aver) essere in buona fede essere in mala fede	s.f.	glauben	klaupen, klaupt dénghjen z'tun wol, dénght z'tun wol wissun z'tun übbil, gwist z'tun übbil	
federa	s.f.	Kissenbezug	z'fulktühji, d'fulktühjini o z'tühji, di tühjini	s.n. s.n.
fegato crocchetta di fegato	s.m.	Leber Leberwurst	d'leebru, d'leebri z'kalljit, d'kalljiti	s.f. s.n.
felce felce dolce	s.f.	Farnkraut Süßwurz	da voare d'süssju, d'süssji	s.m.

Vocabolario italiano - töitschu - Lettera "F"

felice	agg.	glücklich	voll- gvlljükh	
felicità	s.f.		d'gvlljükh	
felicitazione	s.f.	Glückwunsch	dan gwuntsch, d'gwüntschi	s.m.
femmina	s.f.	Weibchen	da fümmele, d'fümmeli	s.m.
femore	s.m.	Oberschenkel	da wurte, d'wurti	
fendere	v.tr.	spalten	spoalten, gspoalte	
fenditura	s.f.	Spalt	da spoalt, d'spoalta	s.m.
ferire (con arma da fuoco)	v.tr.	verletzen	bléssurun, bléssurut o arlémpen, arlémp	
ferirsi	v.rif.	sich verletzen	d'schi bléssurun, d'schi bléssurut o d'schi arlémpen, d'schi arlémp	
ferita (da arma) ferita (da morso)	s.f.	Wunde	1. d'blésseretu, d'bléssereti 2. dan biss, d'bissa	s.m.
ferito	agg.	verletzt	bléssurut- o arlampt-	
fermacorda	s.f.		di trüju	
fermaglio (in legno per corde)	s.m.		di trüju, di trüji	s.f.
fermaglio (per capelli)			d'hoptspinnhu, d'hoptspinnhi	s.f.
fermaglio (per la catena di bovini, ovini, caprini)			dan duare, di duarna	
fermare	v.tr.	anhalten	aréchturun, aréchturut (franc.) o antheen, antheebe	
fermentare (di farina)	v.intr.	gären	1. bullurun, bullurut	
fermentare (di vino)			2. sîden, gsotte	
fermo (di carattere)	agg.	standhaft	poaslljig- o still-	
feroce	agg.	grausam	bües, büešchi büešchi büešchu	n. m.e.f. f.pl.
ferragosto	s.m.	Muttergottestag	z'mittemaugschte	s.n.
ferrare	v.tr.	beschlagen	ferrun, gferrut (ital.)	
ferro	s.m.	Eisen	z'éise, d'éise	s.n.
ferro da stiro		Bügeleisen	z'zichéise, di zichéise	s.n.
ferro per arricciare		Brennschere	z'rinklunéise, d'rinklunéise	s.n.
ferro per cialde		Brezeleisen	z'milljuntschunéise, d'milljuntschunéise o z'kannustrunéise, d'kannustrunéise	s.n.
ferro da calza di ferro	agg.	Stricknadel	d'huasunoadlu, d'huasunoadli	s.f.
ferrovia	s.f.	Eisenbahn	dan éisene weg, d'éisenu weega	s.m.
fertile	agg.	fruchtbar	gut-	
fessura	s.f.	Ritze	d'sséilu, d'sséili o da ressal, d'ressla	s.m.
festa	s.f.	Feiertag	da virtag, d'virtaga	s.m.
festeggiare	v.tr.	feiern	machun virtag, gmachut virtag	
fetta	s.f.	Schnitte	d'schnittu, d'schnitti	
fettina	s.f.	Scheibe	z'bléttji, d'bléttjini	s.n.
fettona	s.f.		da lascht, d'laschta	s.m.
fettuccia	s.f.	Band	d'ganhsu, d'ganhsi	
fiaccare	v.tr.	schwächen	arweihen, arweihit	
fiaccola	s.f.	Fackel	z'lljicht	s.n.
fiamma	s.f.	Flamme	da lanze, d'lanzi	s.m.
fiammata	s.f.	kurzes Feuer	d'fiambetu, d'fiambeti (franc.)	
fiammifero	s.m.	Zündholz	z'lümmet, d'lümmeti	s.n.
fianco	s.m.	Seite	d'séitu, d'séiti	s.f.
fiasco	s.m.	Strohflasche	da fiask, d'fiaska	
fare fiasco			machun as luch im wasser	
fiatare	v.intr.	atmen	oatmun, koatmut	
non fiatare (fig.)			nöit brüntschorun, nöit	

Vocabolario italiano - töitschu - Lettera "F"

			brüntschorut o nöit münzen, nöit gmünzt	
fiato	s.m.	Atem	dan oate	
fibbia	s.f.	Schnalle	d'bucklu, d'buckli	
ficcanaso	s.m.	Schnüffler	dan beck, d'becka o da schméckhjer, d'shméckhjera	
ficcare	v.tr.	stecken	stéckhjen, gstéckht	
ficcato	agg.		gstackht-	
fico (albero)	s.m.	Feigenbaum	da vigbaum, d'vigbauma	
fico (frutto)		Feige	da vig, d'viga	
fico secco			dan zückerete vig, di zückeretu viga	
fidanzata	s.f.	Verlobte	d'brou, d'bröitini	
fidanzato	s.m.	Verlobter	dar bröikemu, d'bröikemi	
essere fidanzato			sinh kheissen-	
fidarsi	v.rif.	sich trauen	d'schi loan uber, d'schi gloan uber o d'schi féjurun, d'schi gféjurut (franc.)	
fiducia	s.f.	Vertrauen	z'kréddit (ital.)	s.n.
fiere	s.m.	Galle	z'eiter, d'eiteri	s.n.
fienagione	s.f.	Heuernte	d'hoeki o d'oamed	
fienile	s.m.	Scheune	di dilli, di dillini	s.f.
fieno (primo taglio)	s.m.	Heu	z'hoeki	s.n.
fieno (secondo taglio)		Emd	z'oamat	s.n.
fieno (di incolto)			z'chroutaga o chroutags	s.n.
taglio dopo aver pascolato in primavera fare il fieno		Nachgras	d'baschetweidu, d'baschterweidi	s.f.
		heuen	hoejun o oamudun, koamudut	
fiera	s.f.	Jahrmart	d'feiru, d'feiri	
fiera (animale)			z'wilt tschemmi, d'wiltun tschemmini	s.n.
fierezza	s.f.	Hochmut Stolz	1. z'hoffert 2. d'fjiri	s.n.
fiero	agg.	hochmütig	fjir-	
fievole	agg.	schwach	weich-	
fievole (di voce)			toeif-	
fifa	s.f.	Angst	d'vuacht, d'vuachtini	
fifone	agg.	ängstlich	vuachtlljig-	
figlia	s.f.	Tochter	di töchter, di töchteri	
figliare (di cani e gatti)	v.tr.	werfen	junhunurun, gjunhunurut	
figliare (di bovini)		kalben	chalburun, gchalburut	
figliare (di caprini)		werfen	gitzunurun, gitzunurut	
figliare (di ovini)		werfen	lammurun, glammurut	
figliastro	s.f.	Stieftochter	di steiftöchter, d'steiftöchteri	
figliastro	s.m.	Stiefsohn	dar steifsu, d'steifsü	
figlio	s.m.	Sohn	dar su, d'sü	
i figli			d'chinn	s.n.pl.
figlioccia	s.f.	Patenkind	z'gottilti, d'gottiltini	s.n.
figlioccio	s.m.	Patenkind	z'gottilti, d'gottiltini	s.n.
figura	s.f.	Figur	d'minnu, d'minni	
fare bella figura			stoan wol, gstanne wol	
fare brutta figura			stoan übbil, gstanne übbil	
figurati!		stell dir mal vor	mascht müssurun! o béschta!	
fila	s.f.	Reihe	d'réndšchetu, d'réndšcheti	
fila!		verschwinde	kwénk dich! o putz dich!	
filaccia	s.f.		da voase, d'voasi	s.m.
filare (di foraggio falciato a mano)	s.m.		da moade, d'moadi	

Vocabolario italiano - töitschu - Lettera "F"

filare d'inizio			dan zwivelte moade, di zwiveltu moadi moadun, gmoadut	v.tr.
preparare il filare per la raccolta filare di verdure nell'orto			dan prües, d'prüesa	
filare	v.tr.	spinnen	spinnen, gspunne	
filatoio	s.m.	Spinnrad	da filler, d'fillera	
filettatura	s.f.	Gewinde	da wurm	s.m.
filetto (di carne)	s.m.	Filet	z'filet	s.n.
filo	s.m.	Faden	da voade, d'voadma	
filo d'erba		Halm	da halm, d'halma	
filo di ferro		Eisendrat	dan éisenevoade, d'éisenvoadma	
filo a piombo		Senkel	da sénhgjil, d'sénhgla	
filo della lama			d'riezi, d'riezini	s.f.
filone (minerario)	s.m.	Ader	d'veinu, d'veini (ital.)	s.f.
filtrare	v.tr.	durchsehen	richten, gricht	
filtro (per latte)	s.m.	Milchfilter	da vollschuppe, d'vollschuppi	
finalmente	avv.	endlich	for se tun	
finchè	cong.	solange als	unz das	
fine (alla) in fine	loc.avv.		z'endruscht um lljéivrun	
fine	s.f.	Beendigung	d'lljéivretu, d'lljéivreti	
fine	agg.	fein	féin-	
finestra	s.m.	Fenster	d'fenschtru, d'fenschtri	s.f.
finestra scorrevole		Schiebefenster	z'laufkütschet, d'laufkütscheti	s.n.
ingere	v.tr.	tun als	tun z'glljéisch, toan z'glljéisch	
finimenti	s.m.	Geschirr	d'briddi	s.f.pl.
finire	v.tr.	beenden	lljéivrun, glljéivrut	
finiscila! per finire non troviamo più posto		hör auf	loa d'scha doa! o lljéivrad'scha! z'létscht vinnower nümme wéiti	
fino	prep.	bis	unz	
fino a che			unz das	
fino da allora			sitter	
fino da ora			va nunh dür	
fino a che punto?			unz woa?	
fino dove?			unz woa?	
fino a quando?			unz wénn?	
finocchio	s.m.	Fenchel	da vénkh	
finora	avv.	bis jetzt	unz nunh	
finta (per) far finta	loc. avv.		um lachen tun z'glljéisch	
fiocco	s.m.	Quaste	da latz, d'latza	
fiorato	agg.	geblümt	all- in an blljümü	
fiordaliso	s.m.	Kornblume	d'acherblljümü, d'acherblljümi	s.f.
fiore	s.m.	Blume	d'blljümü, d'blljümi	s.f.
fiore (seme di carte)			chröiz	
fiore di zolfo		Schwefelblüte	z'sulfer	s.n.
in fiore			in d'bluscht	
fiorente	agg.	blühend	wol- dra	
fiorire	v.intr.	blühen	blljüschten, blljüschtit	
fiorito	agg.	in Blüte stehen	voll- blljümi	
firma (scherzoso)	s.f.	Unterschrift	d'stipfetu, d'stipfeti	
firmare	v.tr.	unterschreiben	chritzun, gchritzut o sénjurun, gsénjurut (franc.)	
fiarmonica	s.f.	Ziehharmonika	z'klaversinh, d'klaversinhi	s.n.
fischiare	v.intr.	pfeifen	wüschpelljen, gwüschpelljit	
fischietto	s.m.	Pfeife	d'wüschpellju, d'wüschpellji	s.f.
fischio	s.m.	Pfiff	d'wüschpelljutu, d'wüschpelljiti	s.f.

Vocabolario italiano - töitschu - Lettera "F"

fisico (avere un bel)	s.m.	schön Gebaut	sinh wol gschoalt-	
fissare (una data)	v.tr.	bestimmen	fixurun, gfixurut	
fissare (lo sguardo)		anschauen	lugun a, glugut a	
fissare (un oggetto)			gschtélljen ouf, gschtélt ouf	
fisso	agg.	fix	fis o gschoalt ouf	
fistularia	s.f.		d'chlaffiu	
fitta	s.f.	Stich	da stich, d'sticha	s.m.
fittavolo	s.m.	Pächter	dar züefter, di züeftera	
fitto	agg.	dicht	dickh-	
fiumana (di gente)	s.f.	Menschenge dränge	d'walleto, d'walleto o d'burreto, d'burreto	
fiutare	v.tr.	beriechen	schméckhjen, gschméckht	
fiutare tabacco		schnupfen	priesun, priesut	
fiuto	s.m.		d'schméckhu, d'schméckhi	s.f.
flagellare	v.tr.	geisseln	geislun, geislut	
flagrante (cogliere in)	v.tr.	ertappen	arejen ouf im streich, areit ouf im streich	
flemmatico	agg.	phlegmatisch	lljéisig-	
flemmone	s.m.	Blutgeschwür	di tentschu, di tentschi	s.f.
flessibile	agg.	biegsam	lljin-	
flettere	v.tr.	biegen	boeiken, boeikt	
flirtare	v.intr.	flirten	hovvun, ghovvut o toubun, toubut	
floscio	agg.	schlapp	fiep-	
fluido	agg.	flüssig	dün-	
focolare	s.m.	Herd	d'heerblattu, d'heerblatti	s.f.
focoso	agg.	glüend	spretzlljig-	
fodera	s.f.	Futter	d'vütri, d'vütrini	
foderare	v.tr.	füttern	vütrun, gvütrut	
fodero	s.m.	Futtermal	z'khoalt, d'khoalti	s.n.
foga	s.f.	Eifer	da schwunh, d'schwünh	s.m.
foglia	s.f.	Blatt	z'blétt, d'blétter	s.n.
fogliame	s.m.	Laub	z'laub, d'lauber	s.n.
fogliame secco			di trüchni	s.f.pl.
foglio	s.m.	Blatt	z'fölljet, d'fölljeti (franc.)	s.n.
föhn	s.m.		d'welhara	s.f.pl.
oggi soffia il föhn	agg.		welch- höit is welch	
folata (di vento)	s.f.	Windstoss	da runh winn, d'runha winn	s.m.
folclore	s.m.	Folklore	z'folklore	s.n.
folgorare	v.intr.	blitzen	bljitzkun, bljitzkut o schloan dar bljitzku, gschoagen dar bljitzku	
folgore	s.f.	Blitz	dar bljitzku	s.m.
folla	s.f.	Menge	da rescht, d'reschta o d'weeld	s.m.
là c'era una gran folla			doa ischt gsinh weeld	
folle	s.m.		dar sturnaz, d'sturnaza	
folle	agg.	verrückt	sturren-	
folletto	s.m.	Kobold	z'tockhji, di tockhjini	s.n.
follia	s.f.	Torheit	d'sturnérei	
folto	agg.	dicht	dickh-	
fomentare	v.tr.	erregen	hitzun, ghitzut	
fondamentale (cosa)	s.f.	Hauptsache	z'iastusch dinh	s.n.
fondamento	s.m.	Fundament	d'soass	s.f.
fondare	v.tr.	gründen	soassun, gsoassut	
fondere	v.tr.	giessen	rénnen, grént	
fondersi	v.rif.	schmelzen	schmelzen, gschmolze	
fondo	agg.	tief	toeif-	
fondo	s.m.	Boden, Talgrund	dan buade, d'buadi	
fondo agricolo		Gut	z'gût, d'güter	s.n.

Vocabolario italiano - töitschu - Lettera "F"

fondo rustico invernale		Grund Bodensatz	dan grunn, d'grunna	
fondo di liquidi			z'fundérei	s.n.
in fondo			z'undruscht	
fondo di burro fuso e/o di caffè			z'gsig	s.n.
fondo di lardo fuso			d'groeibi	s.f.pl.
fondo valle (in)	s.m.		z'undruscht d'voald	
fonduta	s.f.	Fondue	d'funduju	
fontana	s.f.	Trog Springbrunnen	dan trog, di trogga da spriss, d'sprissa	s.m. s.m.
fonte	s.f.	Brunnen	dan brunne, d'brunni	s.m.
fonte battesimale	s.m.	Taufstein	dan taufstein, di taufsteina	
fontina	s.f.	Fontina	d'funtenu, d'funteni	
foracchiare	v.tr.	durchlöchern	lochuturun, glochuturut	
foraggiare	v.tr.	das vich besorgen	tun dam via, toan dam via	
foraggio	s.m.	Futter	z'gvüter, d'gvüter	s.n.
seme e briciole di foraggio			d'blumu, d'blumi	s.f.
forare	v.tr.	lochen	lochun, glochut	
forare da parte a parte			lochun drous un dra, glochut drous un dra	
forbice	s.f.	Schere	d'schieri, d'schierini	
forbiciata	s.f.		d'schieretu, d'schiereti	
forbicina	s.f.	Ohrenkriecher	z'orlljõiŝchi, d'orlljõiŝchini	s.n.
forca (per letame)	s.f.	Mistgabel	d'mischtschouvlu, d'mischtschouvli	
forca (per fieno)		Heugabel	z'furkinh, d'furkinh	s.n.
forcata	s.f.		d'mischtschouvletu, d'mischtschouvleti	
forchetta	s.f.	Gabel	d'furkelenu, d'furkeleni	
forchettata	s.f.	Gabelvoll	d'furkelenetu, d'furkeleneti	
forchettone	s.m.	Vorlegegabel	d'gruassu furkelenu, d'gruassu furkeleni	s.f.
forcina	s.f.	Haarnadel	d'hoptspinnhu, d'hoptspinni	
foresta	s.f.	Wald	da woald, d'woalda	s.m.
forestiero	s.m.	Fremder	z'vrüefta, d'vrüeftu	s.n.
forestiero	agg.	fremd	vrüeft-	
forfora	s.f.	Schuppen	d'hülschu, d'hülschi	
forgia	s.f.	Schmiede	d'fuardschu, d'fuardschi (franc.)	
forgiare	v.tr.	schmieden	weerhun z'éise, gweerhut z'éise	
forma	s.f.	Form	d'furmu, d'furmi	
forma per formaggio			d'vettru, d'vettri	
formaggio	s.m.	Käse	da chiesch, d'chiedŝcha	
formaggio fresco			z'vatscherinh, d'vatscherinh	s.n.
fare il formaggio			chiedŝchun, gchiedŝchut	v.tr.
formica	s.f.	Ameise	d'ammessu, d'ammessi	
formicaio	s.m.	Ameisenhaufen	dan ammessuhoufe, d'ammessuhoufi	
formicolare	v.intr.	kribbeln	gamesurun, gamesurut	
formicolare (di persone o insetti)		wimmeln	griewun, griewut	
fornace	s.f.	Brennofen	dan uave, d'uavna	s.m.
fornace per calce		Kalkbrennerei	da chalchuave, d'chalchuavna	s.m.
fornaio	s.m.	Bäcker	dan bacher, d'bachera	
fornicare	v.intr.	huren	tun z'troan d'huarni, toan z'troan d'huarni	
fornire	v.tr.	liefern	dinun, dinut	
forno	s.m.	Backofen	dan uave, d'uavna	
foro	s.m.	Loch	z'luch, d'lucher	s.n.

Vocabolario italiano - töitschu - Lettera "F"

forra	s.f.	Schlucht	d'chlémpu, d'chlémpi o d'chrachi	
forse	avv.	villeicht	grech o grech wol	
forsennato	agg.	verrück't	drous-	
forte non è il mio forte	s.m.		ischt nöit méis dinh	
forte forte di voce parla, leggi forte forte di gusto tenere forte	agg.	stark	stoarch- hua schwézt, lees hua stoarch- heen hért, kheen hért	
fortezza	s.f.	Festung	z'schloss, d'schlossi	s.n.
fortificare	v.tr.	befestigen	arstérjen, arstérjit	
fortuna avere fortuna	s.f.		d'glljúkh arejen wol, areit wol	
fortunatamente	avv.	glücklicherweise	Gottthank!	
foruncolo	s.m.	Furunkel	dan eiss, d'eissa	
forviare	v.tr.	auf Abwege bringen	zarvüren, zarvürt	
forza per forza	s.f.	Stärke Kraft	1. d'stérji 2. d'chraft mit stérji o mit ganzu stérji	
forzare	v.tr.	zwingen aufbrechen	1. stuassen, gstuast 2. brechen i, brochen i	
foschia	s.f.	Trübe	z'rauhji, d'rauhjini	s.n.
fossa (di cimitero) fossa (del letame nella stalla) fossa (del liquame) fossa (generico)	s.f.	Grab Jauchgrube	z'grab, d'grébbber dan groabe, d'groabi d'grubu, d'grubi d'graft, d'gréftini	s.n. s.m.
fossetta	s.f.	Grübchen	z'luchji, d'luchjini	s.n.
fotografare	v.tr.	aufnehmen	z'in in portret, zuahen in portret	
fotografia	s.f.	Aufnahme	z'portret, d'portreti (franc.)	s.n.
fra fra poco fra di noi fra una cosa e l'altra	prep.	zwischen	zwüschén o in ter uber as söiri unner ündšch unner eis dinh un z'andra	
fracassare	v.tr.	zerschmettern	zabrechen, zarbroche	
fracasso	s.m.	Getöse	d'chrachetu, d'chracheti	s.f.
fradicio	agg.	patschnass	paknass o allz inpassrut	
fragile	agg.	zerbrechlich	spüar-	
fragola	s.f.	Erdbeere	d'ekbérru, d'ekbérru	
fraintendere	v.tr.	missverstehen	antschtoan eina vür d'andra, antschtannen eina vür d'andra	
frammento frammento di legno squadrate frammento di legno intagliato frammento di legno spaccato frammento di pietra frammento di tessuto	s.m.	Splitter	d'bitzetu, d'bitzeti d'scheitu, d'scheiti d'beckschutu, d'beckschiti d'beertju, d'beertji d'skellju, d'skellji d'bitzetu, d'bitzeti	s.f. s.f. s.f. s.f. s.f.
frammischiare	v.tr.	vermischen	varmischlun, varmischlut	
frana	s.f.	Bergrutsch	d'bloatru, d'bloatri	
franabile	agg.		voan-	
franare	v.intr.	einstürzen	bloatrun, bloatrut	
francese	agg.	französisch	steffer-	
Francia	s.f.	Frankreich	z'Stefferlann	s.n.
franco	agg.	aufrechtig	frank-	
franco	s.m.	Franken	z'frank	s.n.

Vocabolario italiano - töitschu - Lettera "F"

francobollo	s.m.	Briefmarke	z'frankobul, d'frankobul	s.n.
frangia	s.f.	Franse	d'frendšchu, d'frendšchi	
frantumare	v.tr.	zersplittern zertrümmern	1. zarbitzun, zarbitzut 2. zarbrechen, zarbroche	
frassino	s.m.	Esche	dan ésch, d'éscha	
fratellastro	s.m.	Stiefbruder	dar steifbruder, d'steifbrudera	
fratello	s.m.	Bruder	dar bruder, d'brudera	
frattaglie	s.f.	Innereien	d'interljini	s.f.pl.
frattempo (nel)	loc. avv.		an dem	
frattura	s.f.	Bruch Spalt	1. dan broch, d'brocha 2. da spoalt, d'spoalta	s.m. s.m.
fratturare	v.tr.	brechen	brechen, broche	
frazionare	v.tr.	teilen	teilljen, teilt	
frazione (borgata) frazione (aritmetica)	s.f.	Weiber Dezimalbruch	1. z'kantunh, d'kantunhi 2. dan teil, di teila	s.n. s.m.
freddo	agg.	kalt	choalt-	
freddo	s.m.	Kälte	d'chélti, d'chéltini o da vroscht, d'vroschta d'gréimini	s.f. s.f.pl.
brividi da freddo				
fregare	v.tr.	reiben	réiben, gribbe	
fregarsene	v.rif.	darauf pfeifen	dšchi khéjen, dšchi khéit	
fregato siamo fregati è rimasto fregato	agg.		gschossen- o im sakh wir séin gschosni ischt bljibben im sakh	
fremere	v.intr.	beben	siden, gsothe	
frenare	v.tr.	bremsen	antheen, antheebe o frénnurun, gfrénnurut (franc.)	
freno freno per il muso del maiale	s.m.	Bremse	z'frenh (franc.) z'falluschtschunh	s.n. s.n.
frequentemente	avv.	oft	dickh o suven (franc.)	
freschezza	s.f.	Frische	d'freski	
fresco fresco (temperatura) pane fresco formaggio fresco	agg.	frisch kühl	fresk- o lljin- chiech lljinz bruat meerwe chiesch	
fretta	s.f.	Eile	d'koeitu, d'koeiti	
frettazzo	s.m.		da sperber, d'sperbera	
frettoloso	agg.	Eile haben	préschurut-	
friabile	agg.	brüchig	froll-	
fricando	s.m.	Frikandea	z'frikando	s.n.
friggere va a farti friggere	v.tr.	rösten geh zum Teufel	rüeschten, grüesch 1. ganh zam töivul 2. ganh di bletzu 3. ganh peelun eier	
frignare	v.intr.	wimmern greinen	1. njükun, gnjücut 2. sünkun, gsüncut	
frittata	s.f.	Eierkuchen	d'grueschtuneier	s.n.pl.
frittella	s.f.	Apfelküchlein	z'chüjji, d'chüjini	s.n.
frivolo	agg.	leichtfertig	lljicht-	
frizionare	v.tr.	einreiben	réiben, gribbe o salbut, gsalbut	
frodare	v.tr.	betrügen	stellen, gstolle	
frollare	v.tr.	unter Haut hängen lassen	loan unner hout, gloan unner hout	
fronda fronda di abete	s.f.	Laub	z'laub, d'lauber di tannen tolli	s.n.
fronte	s.m.	Stirn	z'énni, d'énnini o d'stirnu, d'stirni	s.n. s.f.

Vocabolario italiano - töitschu - Lettera "F"

frontone	s.m.		d'öillja	s.f.pl.
fronzolo	s.m.	Kinkerlitzchen	d'hengéllju, d'hengéllji	s.f.
frotta	s.f.	Schar	d'schweibetu, d'schweibeti o da schweib, d'schweiba	s.m.
frottola	s.f.	Flause	d'luggenu, d'luggeni	
frugare	v.intr.	störben	stipfen, gstipft	
fruire	v.intr.	geniessen	gnissen, gnosse	
frullare	v.tr.	schlagen	bljawan, bljawt	
frullino	s.m.	Quirl	dar bljawer, d'bljawera	
frumento	s.m.	Weizen	da weiz	
frusciare	v.intr.	rascheln	röischlun, gröischlut	
fruscio	s.m.	Rauschen	d'röischletu, d'röischleti	s.f.
frusta	s.f.	Peitsche	z'fuet, d'fuetti (piemont.)	s.n.
frusta sbattitrice			dan beesmer, d'beesmera	s.m.
frustare	v.tr.	peitschen	fuetturen, gfuetturut (piemont.)	
frustata	s.f.	Peitschenhieb	d'fuetteretu, d'fuettereti	
frusto	agg.	abgenutz	gfrüschtut-	
frusto da lavoro		abgearbeitet	gnossen-	
fruttare	v.intr.	einbringen	zéisun, zéisut o geen ous, keen ous	
frutteto	s.m.	Obstgarten	da verd'schir, d'verd'schira (franc.)	
fruttificare	v.intr.	Früchte ansetzen	troan, troage	
frutto	s.m.	Frucht	d'fröitu, d'fröiti	s.f.
fucilare	v.tr.	erschliessen	schissen, gschosse	
fucilata	s.f.	Flinten-schuss	da schutz, d'schütz	s.m.
fucile	s.m.	Gewehr	d'bückschu, d'bückschi o dar vöirer, d'vöirera	s.f.
fucina	s.f.	Schmiede	d'schmiddu, d'schmiddi o d'füsenu, d'füseni	
fuggire	v.intr.	fliehen	antwüschén, antwüsch	
fulgore	s.m.	Glanz	d'ljitzini o da schéin, d'schéina	s.f.pl.
fuliggine	s.f.	Russ	z'russ o da roa	s.n.
sporcarsi di fuliggine		mit Russ beschmutzen	d'schi briemen, d'schi briemt	s.m.
fulmine	s.m.	Blitz	dar bljitzku, d'bljitzketi o dar bljitzker, d'bljitzkera	
fulvo	agg.	Fuchsrot	ruat- wi a vucks	
fumaiolo	s.m.	Kamin	z'chömmi, d'chömmi	s.n.
fumare	v.intr.	rauchen	rauhun, grauhut	
fumare tabacco			roeikhjen, groeikh	
fumata	s.f.		d'roeikhetu, d'roeikheti	
fumatore	s.m.	Raucher	dar roeikhjer, d'roeikhjera	
fumo	s.m.	Rauch	da Rauch, d'raucha	
sapere di fumo		rauchig schmecken	heen da Rauchgut, kheen da Rauchgut	
fune	s.f.	Seil	z'seil, d'seil	s.n.
funerale	s.m.	Begräbnis	d'süpelteru, d'süpelteri	s.f.
funesto	agg.	unheilbringend	trounig- o schwwarz-	
fungo	s.m.	Pilz	da schwam, d'schwamma	
fungo di sostegno per rascard			z'stadalbein	s.n.
funzionare	v.intr.	funktionieren	funktiunurun, gfunktiunurut	
fuoco	s.m.	Feuer	z'vöir, d'vöiri	s.n.
far fuoco		Feuer machen	vöirun, gvöirut	
fuorché	cong.	ausser	1. anfor	
		ausgenommen	2. kra nöit	
fuori	avv.			

Vocabolario italiano - töitschu - Lettera "F"

fuori da fuori, all'esterno fuori città	stato in luogo moto a luogo	draussen hinaus ausserhalb	ousna ous ous ter ousterhalbu ous ter d'stadt	
fuorviare	v.tr.	verführen	zarvüren, zarvürt	
furbo	agg.	schlau	féin-	
furente	agg.	wütend	aredšchurut-	
furfante	agg.	schurkisch	tscheb-	
furia	s.f.	Eile	da schwunh, d'schwünh	s.m.
furore	s.m.	Wut	d'gruassu lounu, d'gruassu louni	s.f.
furtivamente	avv.	heimlich	oan tun z'gljéisch	
furto	s.m.	Diebstahl	da stelstukh, d'stelstükh	
fusa (fare le)	v.intr.	schnurren	routun, groutut	
fuscello	s.m.	Halm	d'froapu, d'froapi o d'grétzu, d'grétzi z'grüschti, d'grüschtiini	s.f. s.f. s.n.
fuso	agg.	gegossen	grant-	
fuso	s.m.	Spindel	da föis, d'föisa o d'spillju, d'spillji	s.f.
fusto	s.m.		dan béltz, d'béltza o dan plumpe, d'plumpi	
fusto di albero		Baumstamm	d'billju, d'billji	s.f.
futuro	agg.	kommend	z'cheeme	